

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

Coloniae Munatianæ, 1665

6 Ad bona præcipiunt compelli, jura malignos.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62915](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62915)

dicunt in genibus, ubi est Deus eorum?) Similiter cum per Romanos precationem mortui Christi Deus punire decrevisset, urbi excidit, & ludæa plebs in miseram captivitatem sui viribus ascribere cepit: unde contra eos Propheta imprecatur, dicens, a [Levia manu tua in superbas eorum, qui te oderunt.] & qui multa mala operati, monumenta sua victoria posuerunt in medio atrio tuo. ¶ Te sanctis peccata puniuntur, sicut Deus per filios Israel voluit punire Amorrhæorum b, & Chananeorum, & asiarum gentium, quarum terram Israeliti possidendam dedit: quibus etiam præcipit c, ut nemini eorum parcere, sed omnes morti tradere. Quod propter peccata eorum illis contigit ex verbis Domini apparet: qui cum diceret ad Abraham, [Semini d tuo adhaerent hanc:] veluti quæret, quare non modo eam das mihi? autem, [Nondum enim sunt peccata Amorrhæorum consummata.] Quæ tunc intelliguntur fuisse consummata, cum populus de deo & gratia servante liberatus, terram eorum, sicut Abrahæ promission fuerat, in hereditatem accepit. ¶ Cum ergo sic de vino iusta ad puniendum peccata populi excitantur, sicut populus ille ludæus est excitatus ad occupandam terram promissionis, & ad delenda gentes peccatriciæ, sine culpa noxius sanguis effunditur, & qui in malis possidentur, in ius, & Dominum vite transeunt bonorum. Cum vero occulto instinctu aliqui morientur ad persequenda mala, sicut Semacharib; & ceteri, qui populum delinquentem perire sicut, licet oculo instinctu operantur illorum meritu incitentur ad persequendum: tamen, quia prava intentione non peccata committuntur punire, sed illorum bona rapere, vel sine ditioni subiiciuntur, non sunt communes à crimine. De quibus etiam narratum est, quod aliquando excitantur ad puniendum peccata bonorum, ut tandem per bonos correctos ipsi quoque puniantur: sicut in libro Iudicum legitur c de Iabin Rege Chananeorum, & de Madianitis: quod propter idolatriam populi suscitavit eos Deus, ut ipsi affligerent, & terram eorum occuparent. Cum autem populus Dei sub manu eorum divinius afflictus peccatum suum recognoscit, & per patientiam sibi Deum placaret, Dei præcepto, & Iudicis comita ut, Delbaram Prophetissam uxorem Lapidis, Iabin Regem Chananeorum, & Zigram ducem exercitus sui occidit: & Gedeon Zebe, & Samana Reges Madianitarum, & qui de Iudæis ducerentur morti tradidit. Apparet ergo, quod aliquando per legitimam potestatem gerentes, aliquando per populi ditionem affligerent, mali pro peccatis suis non solum flagellantur, sed etiam vite perdonantur. Necesse contrarium illud Augustini: quod ad Marcellinum pro Circumcellionibus supplicans, regulas veritatis eos cogeret, non morte perderet. Quoniam si cum supplicando sparium vite esse reservari possit, non tantumquam severitatem, quæ tali morte plethentur non observantur dicunt.

QVÆSTIO VI.

Quid autem queritur, an mali sint cogendi ad bonum, facile apparet. Antiquus namque populus ille metu periculi ad observationem legi cogebatur. In Evangelio h quoque Dominus ait discipulis suis: [Nolite timere eos, qui corpus occidunt, animam autem non possunt occidere: sed potius eum timete, id est, eum in timore servite, (qui potest animam & corpus perire in gehennam.) Paulus quoque cum ecclesiam Dei persecuteret, eo timere cecatus i ad Deum converti coactus est. Unde se obitorem fratrem testatus est, dicens, k [Novissime autem observavi tanquam ab itinere visus est & min.]

C. I. ¶ Ecclesia mali debet cogere ad bonum, sicut Christus Paulum cogit. Hinc Augustinus scribit epist. 50. ad Bonifacium.

a Psal. 77. b Ius. 1. & 6. c Deuter. 7. d Genes. 15. e Iud. 1. i Iud. 1. f Sup. ead. cap. 1. h Mat. 10. i Act. 9. k 1. Cor. 15.

Schismatici dicunt: cui vim Christus intulit quem cogit? Ecce habent Paulum Apostolum. Agnoscant in eo prius cogentem Christum, & postea docentem: prius ferientem, & postea consolantem. Mirum est autem, quomodo ille, qui pena corporis ad Evangelium coactus intravit, plus illis omnibus, qui solo verbo vocati sunt, in Evangelio b laboravit: & quem maior timor compulit ad charitatem, ejus perfecta & charitas foras misit timorem. Cur ergo non cogeret ecclesia perditos filios, ut redirent, si perditii filii cogebantur alios, ut perirent? Quamvis & illos, quos non cogebantur, sed tantummodo seduxerunt, si per terribiles, sed salubres leges in ejus gremium revocentur, blandius pia mater amplectitur: & de illis multo amplius, quam de illis, quos nunquam perdidit, gratulatur. ¶ An non pertinet ad diligentiam pastorem, etiam illas oves, quæ non violenter ereptæ, sed blandè, leniterque seductæ à grege aberraverint, & ab alienis possidere cœperint, inventas ad ovile Dominicum, si resistere voluerint, flagellorum terroribus, vel etiam doloribus revocare? Item infra. ¶ A Christo coactum offendimus Paulum. Imitatur itaque ecclesia in istis cogendis Dominum suum. Quæ prius, ut neminem cogere, expectavit, ut de fide Regum atque gentium prædictio d prophetica completeretur. ¶ Etiam hinc enim non absurde intelligitur illa Apostolica sententia, ubi beatus Paulus dixit e [Paratus ulcisci omnem inobedientiam, cum completa fuerit prior vestra obedientia.] ¶ Unde & ipse Dominus ad magnam cenam suam prius adduci jubet convivæ, postea cogi. Nam, cum ei servi sui respondissent, f [Domine factum est, quod iustitiam, & adhuc locus est: exite, inquit, in vias & sepes, & quoscunque inveneritis, cogite intrare.] In illis ergo, qui primo leniter adducti sunt, completa est prior obedientia: in istis autem, qui coguntur, inobedientia cœretur. Item infra. ¶ Si per potestatem, quam per religionem, ac fidem Regum, tempore, quo debuit, divino munere accepit ecclesia, ii, qui inveniuntur in viis & sepibus, id est, in hæresibus & schismaticis, coguntur intrare, non quia coguntur, reprehendant, sed quod cogantur, attendant.

¶ Initium hujus capituli apud B. Augustin. ibi de Donatistis agentem, sic habet, Vbi est, quod isti clamare confluerunt, liberum est credere, cui vim, &c. ut sup. ead. q. 4. quis nos. vers. cui vim.

C. II. ¶ Varii modis errantes corripiuntur à Deo.

Item ad Donatistas, epist. 166. ¶ Quod g erraverat (inquit Dominus) non revocastis, & quod petierat, non requisistis. Hoc vobis per nos ipse Deus facit; sive observando, sive minando, sive corripiendo, sive damnis, sive laboribus, sive per suas occultas admonitiones, vel visitationes, sive per potestatum temporalium leges.

C. III. ¶ Non est considerandum, quod quisque cogitur, sed quale sit illud, quod cogitur.

Item in epist. 48. ad Vincentium. ¶ Vides, ut opinor, non esse considerandum, quod quisque cogitur, sed quale sit illud, quod cogitur, utrum bonum, an malum: non quod quisque bonus possit esse in vitio, sed timendo quod non vult pati, vel relinquit impudentem animositatem, vel ignoratam compellit cognoscere veritatem, ut timens, vel respuit falsum.

a Sup. ead. quest. 4. quis nos. Ivo p. 10. cap. 39. b 1. Ioan. 7. c 1. Cor. 10. d predicatio. orig. e 2. Cor. 10. f Luc. 14. g al. potestate. sup. ead. q. 4. ipsa pietas, & si per potestatem. g Ivo p. 10. c. 34. Ezech. 34.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADEBORN

